

Тақризи

роҳбари илмӣ ба кори диссертатсионии Нозимова Маъмура Саҳобиевна дар мавзӯи «Таъсири баъзе ҳосилаҳои глитсерол ба лӯбиё (*Phaseolus vulgaris L.*) ҳамчун афзоиштанзимкунанда» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 03.01.05 - Физиология ва биохимияи растаниҳо

Нозимова Маъмура Саҳобиевна ҳамчун унвончӯи ихтисоси 03.01.05 - Физиология ва биохимияи растаниҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ дар Институти илмию таҳқиқоти Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳқиқоти илмиро гузаронидааст. Довталаб аз усулҳои таҳқиқоти дар адабиёт тавсияшуда истифода намуд. Саҳми шахсии довталаб дар таҳқиқоти илмӣ, ҷустуҷӯ ва таҳлили маълумоти адабиёт оид ба мавзӯи кори илмӣ, иштирок дар таҳияи нақшаи раванди таҳқиқот, интихоби навъҳо, гузаронидани таҷрибаҳои саҳроӣ, гузаронидани озмоишҳо дар шароити ғуногуни хоку иқлими хоҷагии деҳқонии “Заррина”-и деҳаи Яккабед, ҷамоати деҳоти Меҳрободи ноҳияи Файзобод, коркарди маълумоти оморӣ, таҳлил ва хулосаҳо дар асоси натиҷаҳои таҳқиқот назаррас мебошад.

Муҳимияти мавзӯи интихобнамудаи Нозимова Маъмура Саҳобиевна зарур ва мубрам мебошад, зеро афзоиши шумораи аҳолии сайёра ва кам шудани майдонҳои кишт масъалаи истифодаи афзоиштанзимкунандаҳои растанӣ дар соҳаи кишоварзии муосирро ба миён меорад. Ин омилҳо барои баланд бардоштани ҳосили зироатҳо ва сабзавот ва беҳтар кардани сифати маҳсулот мусоидат мекунанд. Қобилияти синтез кардани пайвастагиҳои химиявӣ бо ҳосиятҳои такмилёфта метавонад боиси эҷоди маводи нав гардад, ки барои рушди технологияҳо ва пешниҳодҳои нав муҳим хоҳад буд. Истифодаи моддаҳои синтетикӣ метавонад ҳосиятҳои маҳсулоти ғуногунро ба таври назаррас беҳтар созад ва ба эҷоди моддаҳои инноватсионӣ имкон диҳад, ки дар навбати худ ба рушди иқтисодиёт такони мусбат бахшад.

Яке аз ин моддаҳои синтетикӣ ҳосилаҳои глитсерол мебошанд, ки баъзеи онҳо ба сифати танзимкунандаи афзоиш дар мисоли лӯбиё (*Phaseolus vulgaris L.*) омӯхта шудаанд. Қисми асосии кор ба омӯзиши таъсири ҳосилаҳои

глисерол, ба монанди 1,3-дифталимидопротан-2-ол, 1-бутирил-3-изобутирил-2-пропанол ва 1-бутирил-3-изобутирил-2-бензилпропан, инчунин композит об-глитсерин-сулфур-оҳак равона шудааст. Таъсири ин моддаҳо ҳамчун танзимкунандаи афзоиш дар лӯбиё (*Phaseolus vulgaris L.*) дар шароитҳои лабораторӣ ва саҳроӣ таҳқиқ гардидааст.

Инчунин, барои муайян кардани динамикаи азхудкунии об (варамкунӣ) тухмии лӯбиё (*Phaseolus vulgaris L.*) модел бо истифодаи критерияи Стюдент ва Фишер сохта шуд.

Кори илмӣ натиҷаи фаъолияти амалии диссертант буда, натиҷаҳои асосии илмӣ ва хулосаҳои кори рисола ро шахсан довталаб ба даст овардааст. Аз рӯи мавзӯи диссертатсия 11 мақолаи илмӣ chop шудааст, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, фишурдаҳои илмӣ дар конференсиҳои байналмилалӣ ва конференсиҳои ҷумҳуриявӣ нашр гардидаанд.

Автореферат ва маводи нашршуда мундариҷаи умумии рисола ро пурра инъикос мекунад. Натиҷаҳои таҳқиқотро барои зиёд ва беҳтар намудани сифати маҳсулот истифода бурдан мумкин аст.

Нозимова Маъмура Саҳобиевна барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ аз рӯи ихтисоси 03.01.05 - Физиология ва биохимияи растаниҳо тавсия карда мешавад.

Роҳбари илмӣ
д.и.б., ноиби президенти АМИТ

Мирзораҳимзода А. К.

Имзои д.и.б., ноиби президенти АМИТ А. К. Мирзораҳимзодаро тасдиқ мекунам:

Сардори Шуъбаи кадрҳо
ва корҳои махсуси АМИТ

Акрамзода Т.

07.05.2024